Ջրասամոյրի Մը Պատմութիւնը

SPNL
جمعية حماية الطبيعة في لبنان
Society for the Protection of Nature in Lebanon

MAVA
FONDATION POUR LA NATURE

Տարիք
7 - 12

Այնճարի գետին մէջ կ՛ապրէր փոքրիկ ջրասամոյր մը:

Ոչ ոք զինք կը տեսնէր... Ոչ ոք, բացի թռչնակէ մը (ծովահարսէն), որ ջրասամոյրին նման տխուր գաղտնիք մը ունէր: Երկուքը կը պահուըտէին մարդոցմէ, որոնք յաճախ կը հալածէին զիրենք, թռչնակը՝ որսալու եւ ուտելու, իսկ ջրասամոյրը մորթելու եւ մուշտակով վերարկու կարելու համար: Մարդիկ կը վախնային որ ջրասամոյրը իրենց ձկնարաններուն ձուկերը կ'ուտէ:

Օր մը փոքրիկ Վահէին հայրը որսի տարաւ զինք:

Անտառին մէջ երկար քալելէ ետք, հայրը հրացանը դրաւ ուսին եւ...: Ճիշդ այդ պահուն Վահէն, որ կը զուարճանար ցատկրտելով ժայռերուն վրայ, յանկարծ սահեցաւ եւ ինկաւ ջուրերուն մէջ:

Հայրը զբաղած ըլլալով թռչնակին (ծովահարսին) որսորդութեամբ չնկատեց Վահուկին իյնալը: Զօրաւոր հոսանքը առաւ Վահէն ու տարաւ հեռուն: Իսկ Վահէին օգնութեան կանչերը մնացին ապարդիւն ու կորսուեցան հրացանի շաչիւններուն մէջ:

Ներկէ

Թռչնակը իր վախերը մէկ կողմ դնելով փորձեց Վահէին հօր ուշադրութիւնը դարձնել գետին ուղղութեամբ, ուր ջուրը կը տանէր Վահէն: Բայց անօգուտ:

Այս միջոցին ջրասամոյրը իր քունին մէջ ձայներ լսեց. Ան ցնցուեցաւ, բացաւ աչքերը, լարեց փոքրիկ ականջները եւ անմիջապէս լսեց թռչնակին գաղտնի երգը ու հասկցաւ որ փոքրիկ տղայ մը վտանգի մէջ է:

Ջրասամոյրը, առանց տատամսելու փութաց ազատելու Վահէն. ցատկեց ջուրը եւ կանչեց Վահէին որ իր պոչէն բռնէ: Վահէն վստահութեամբ բռնեց ջրասամոյրին պոչիկը: Կենդանին քաջութեամբ լողաց եւ հեռանալով հոսանքէն Վահէն ազատեց վտանգէն:

Ջուրին մէջ, երբ ջրասամոյրը մարդկային ձեռքը զգաց իր մուշտակին վրայ գիտցաւ որ փոքրիկը փրկուած էր եւ շնորհակալութիւն կը յայտնէր իրեն: Ան ապահով զգալով իր պատմութիւնը պատմեց փոքրիկ Վահէին:

«Իմ անունս ջրասամոյր է: Ես եկած եմ շատ հեռու տեղէ մը: Հեռացած եմ իմ բնիկ գետերէս, որովհետեւ իմ կեանքիս վտանգ կը սպառնար, մեր գերդաստանը անհետանալու մօտ էր:

Մեր գետերը պղտորած էին մարդոց պատճառով. անոնք իրենց աղբերը կը թափէին մեր ջուրերուն մէջ:

Ես ուզեցի իմ ընտանիքս ազատել եւ երկար ճամբորդութենէ ետք, վերջապէս ապաստան գտայ Այնճարի գետին մէջ, որովհետեւ հոս ջուրը մաքուր է, հարուստ է սնունդով, եւ ճանչցուած իր ժողովուրդին առատաձեռնութեամբ: Այնճարցին կը յարգէ փոքրամասնութիւնները եւ կը պաշտպանէ անոնց կեանքը:

Ես հիմա կ՚ապրիմ գետի եզրին եւ գրեթէ մինակ եմ: Շատ վարպետ լողորդ եմ: Ջուրին մէջ խաղալէ ետք շատ կը սիրեմ տապլտկիլ խոտերուն վրայ, որպէսզի մորթս չորնայ եւ աւելի փայլի: Իմ տունս կոճղերուն մէջն է, ուրկէ կը դիտեմ բնութիւնը եւ մարդիկ:

Կը սնանիմ իշխանաձուկով, օձաձուկով եւ փոքրիկ ձուկերով: Բայց երբ ջուրը ապականի եւ սնունդի պակաս ունենամ կը սնանիմ վայրի թութով, միջատներով եւ առնէտներով: Հետեւաբար ես շատ արդիւնաւէտ ջուրի որակի ցուցանիշ մըն եմ: Նաեւ կը պահպանեմ կենսաբազմազանութիւնը:

Դժբախտաբար, մարդը կը մսայ դեռ իմ միակ թշնամիս որովհետեւ ան կը կարծէ թէ ես իր մրցակիցն եմ ձկնորսութեան մէջ, եւ չարամտօրէն կ՚որսայ զիս, հակառակ որ ես բնաւ ազահ չեմ եւ ապրելու համար թէ՛ քիչ կ՚ուտեմ, եւ թէ՛ ալ պզտիկ տուն ունիմ»:

Ներկէ

Այսպէս խօսակցելով, ջրասամոյրն ու Վահէն հասան արեւոտ գետեզերք մը: Ջրասամոյրը երբ տեսաւ որՎահէն հանգստացաւ՝ արագ լողալով հեռացաւ, ապաստանելու իր տունը: Ծովահարսն ալ ի վերջոյ Վահէին հօր ուշադրութիւնը ջուրին կողմը դարձնելէ ետք, ինք ալ հեռացաւ ապահով վայր մը:

Վահէին հայրը, որ այս բոլորը տեսած ու լսած էր, շատ ազդուեցաւ եւ վազեց իր զաւկին քով, ամուր գրկեց զինք եւ խոստացաւ որ այլեւս բնաւ որսորդութիւն պիտի չընէ, այլ պիտի պաշտպանէ ջրասամոյրը,ծովահարսը եւ բոլոր վտանգուած կենդանիները:

Վահէին հայրը, Վահէին օգնութեամբ գետի ճամբան փոխակերպեց գեղեցիկ զբօսավայրի մը, ուր մարդիկ սկսան երթալ բնութեան գեղեցկութիւնը դիտելու եւ օգնելու որ կենդանական եւ բուսական կենսաբազմազանութիւնը պահպանուի:

Այդ օրէն սկսեալ Այնճար օրինակ դարձաւ ջրասամոյրին, ջրահարսին եւ շատ մը ուրիշ կենդանիներու եւ տարբեր տեսակի բոյսերու խաղաղ եւ ուրախ համակեցութեան: Այնճար եղաւ նաեւ զբօսաշրջիկներու, բնութեան սիրահարներու եւ լեռ մագլցողներու հրապուրիչ վայրը: Շատեր եկան Այնճար դիտելու թռչունները, վայելելու անոնց երգերը, նոյնիսկ գետի եզերքին հանդիպելու ջրասամոյրին ու անոր ձագերուն, դիտելու անոնց խաղն ու լողալը ջուրերուն մէջ:

Փոխուեցաւ կեանքը ջրասամոյրին եւ ծովահարսին, ինչպէս նաեւ միւս կենդանիներուն որոնք այլեւս կը վստահէին եւ կը վայելէին բարեկամութիւնը իրենց նոր դաշնակիցներուն այնճարցիներուն:

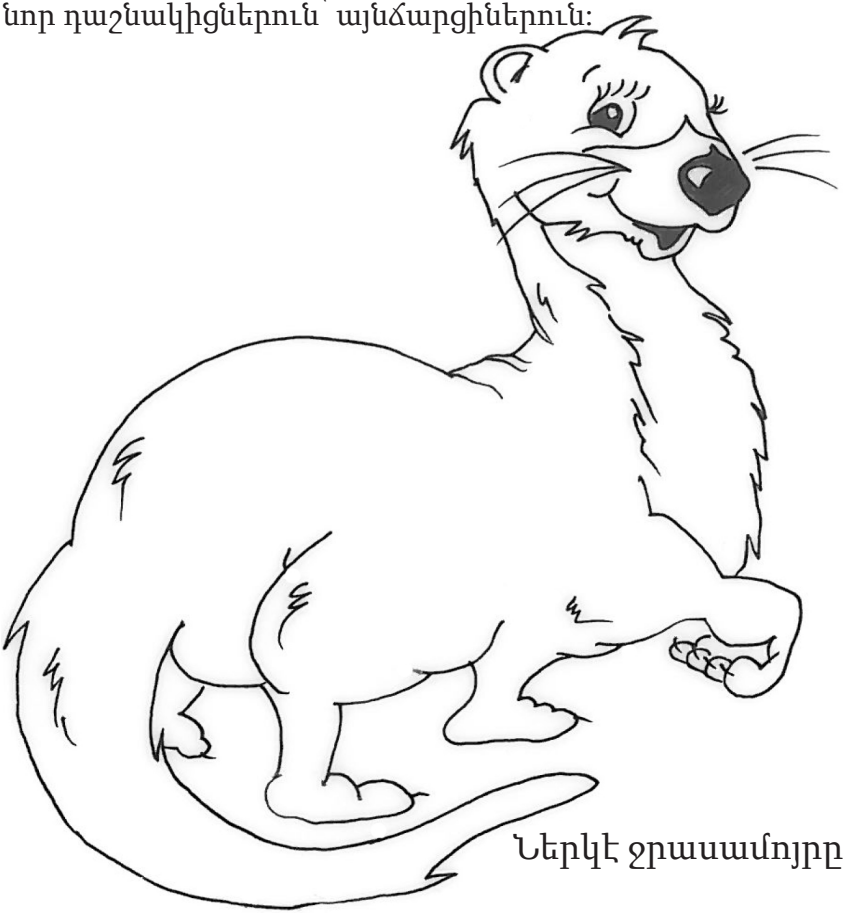

Ներկէ ջրասամոյրը

Զրասամոյրի մասին տեղեկութիւններ

- Կը գտնուի հիւսիսային Ափրիկէի, Լիբանանի եւ Արաբիոյ մէջ:

- Կը բնակի ջուրի եւ չոր հողերու վրայ:

- Մարմինը ծածկուած է խիտ եւ անջրանցիկ մուշտակով:

- Կարողութիւն ունի ջուրի տակ մնալ մինչեւ ութ վայրկեան:

- Շատ խիտ մազեր ունի, (մինչեւ մէկ միլիոն մազ):

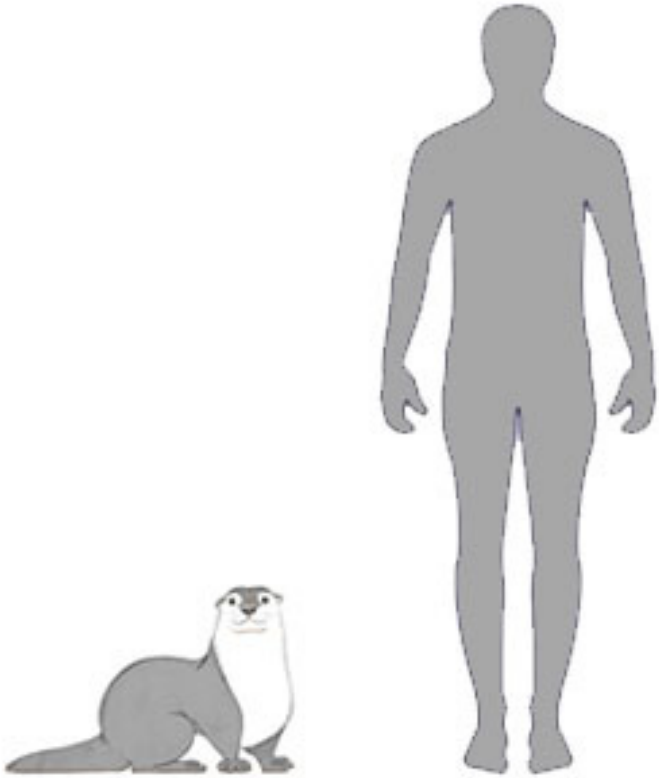

Զրասամոյր - Մարդկային չափի բաղդատութեամբ

Սուրիական ծովահարսի մասին տեղեկութիւններ:

- Ունի աղուոր գոյներով փայլուն դեղին եւ մոխրագոյն փետուրներ:

- Մեծ աչքեր դեղին օղակի մը մէջ:

- Ունի մոխրագոյն կտուց ու բաց վարդագոյնով մոխրագոյն ոտքեր:

- Ապրիլ ամսուն ընթացքին կ'ածէ չորս բաց կապոյտ փայլուն հաւկիթներ:

- Հասակը: 12 սմ.

- Թեւի երկարութիւնը 21.5սմ. – 24սմ.

Գիծով միացուր հետքերը համապատասխան կենդանիներուն

- արջ
- բադ
- եղնիկ
- հնդկահաւ
- մարդ
- կատու
- ջրասամոյր
- խոզակ

Գծէ ջրասամոյրին դէմքին երկրորդ կէսը:

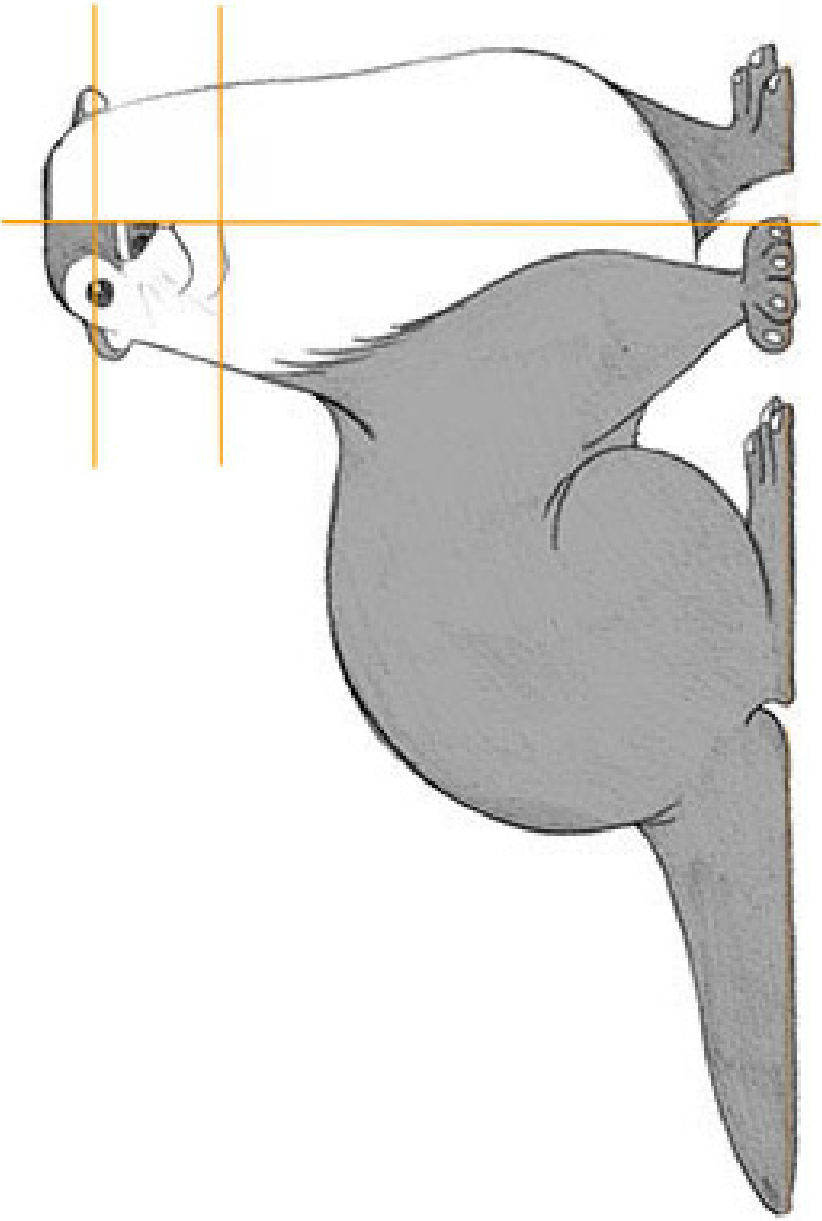

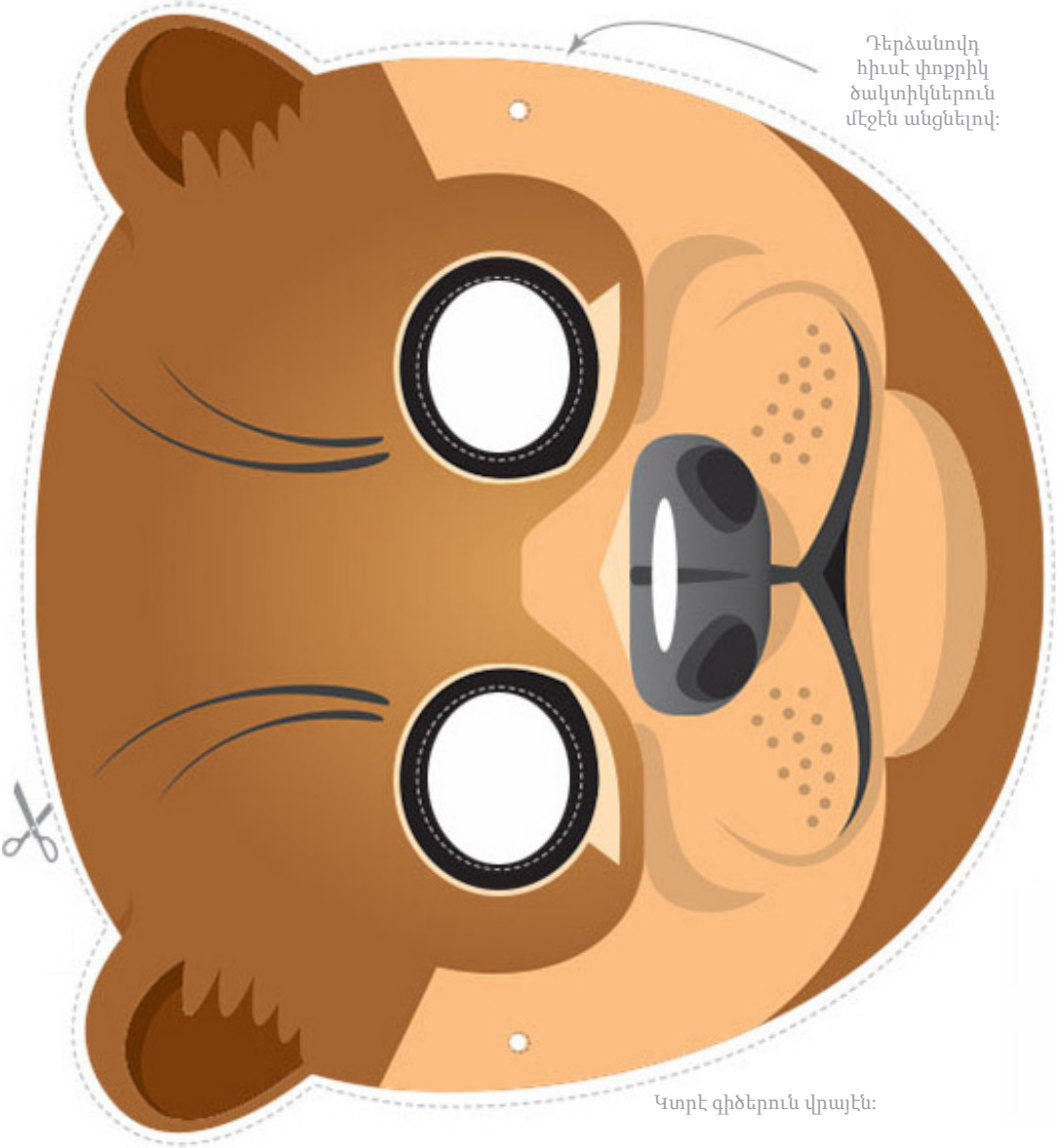

Զրասամոյրին դիմակը:

Ցուցմունքներ:

Կտրէ դիմակը եւ աչքերը իրենց կէտերուն վրայէն
Ծակէ փոքրիկ ծակտիկներ եւ դերձանով կապէ:

Ընելիքներու ցանկ:

◯ Կանաչ տերեւ	◯ սրճագոյն տերեւ	◯ ջրաշուշան	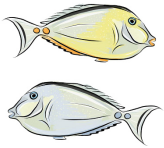 ◯ ձուկ
◯ Կոճղ	◯ կենդանիի հետք	◯ ծառի կոճղ	◯ եղէգ
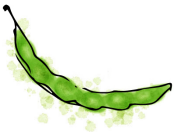 ◯ Հունտ	◯ ճիւղ	◯ սարդ	◯ ժայռեր
◯ Թիթեռնիկ	◯ ծառի փոս	◯ կենդանիի խոռոչ	◯ ծաղիկներ
◯ Ծառի արմատներ	◯ միջատ	◯ թռչուն	◯ խոտ

Ողոյտս Բնութեան մէջ

Տեսայ	
Հոտոտացի	
Լսեցի	
Շօշափեցի	
Համտեսեցի	

Սորվէ գծել թիւերով:

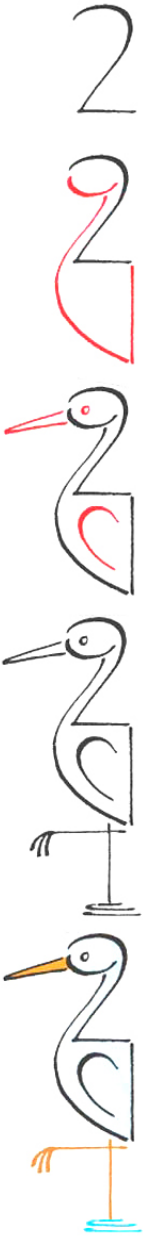

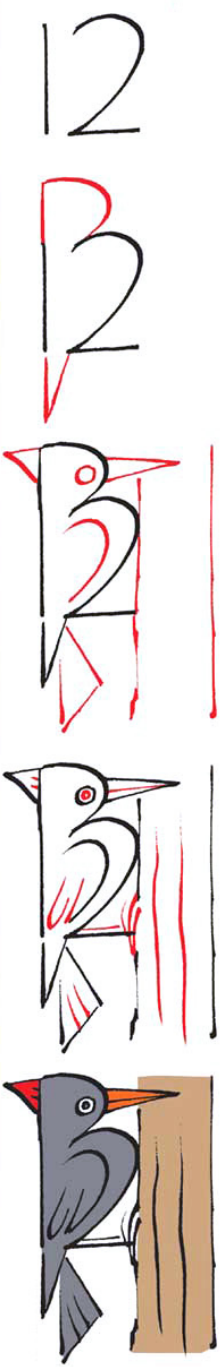

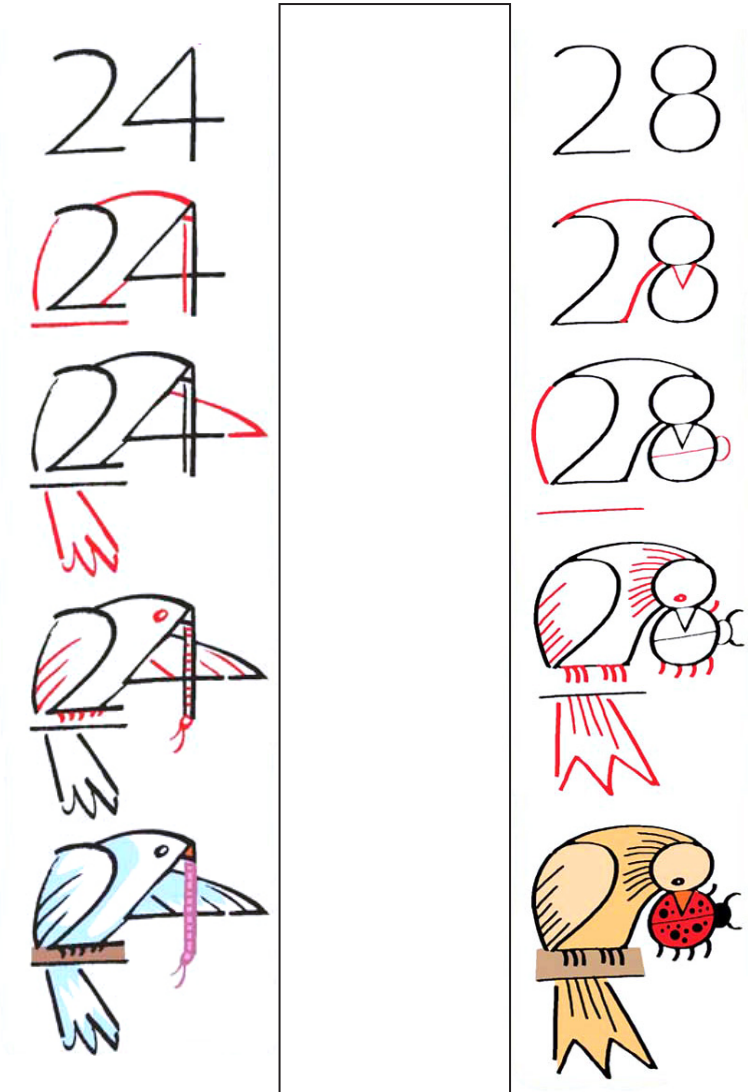
24
28

Օ-երը իրար կապէ, որպէսզի ջրասամոյրը կարենայ հասնիլ իր ջրասոյզ բնակավայրին:

Օ	ջ	ջ	ծ	ա	ն	ի	թ
Օ	թ	է	ւ	ո	բ	զ	չ
օ	օ	Օ	ծ	ք	յ	տ	ճ
ո	ի	օ	Օ	Յ	ց	ջ	է
է	չ	ք	օ	օ	ճ	Յ	ն
ջ	ճ	յ	տ	Օ	օ	ւ	է
ւ	զ	ա	բ	թ	օ	օ	Օ

Ջրասամոյրին բնակավայրը հողաշերտ մըն է որ երկար ժամանակ ծածկուած է ջուրով եւ ստեղծած է իր բնութեան համակարգը տարբեր տեսակի բոյսերով եւ կենդանիներով:

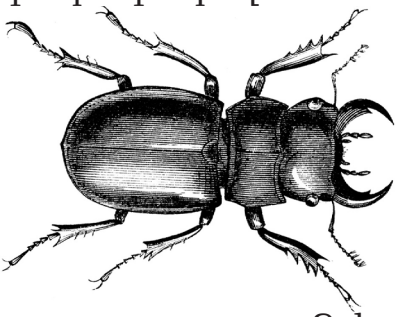

Բզէզ

թիթեռնիկ

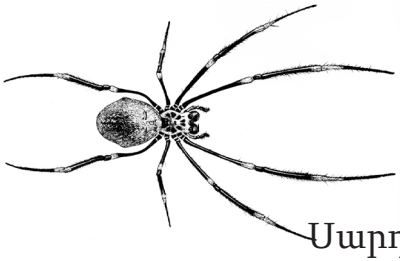

Սարդ

ջրաշուշան

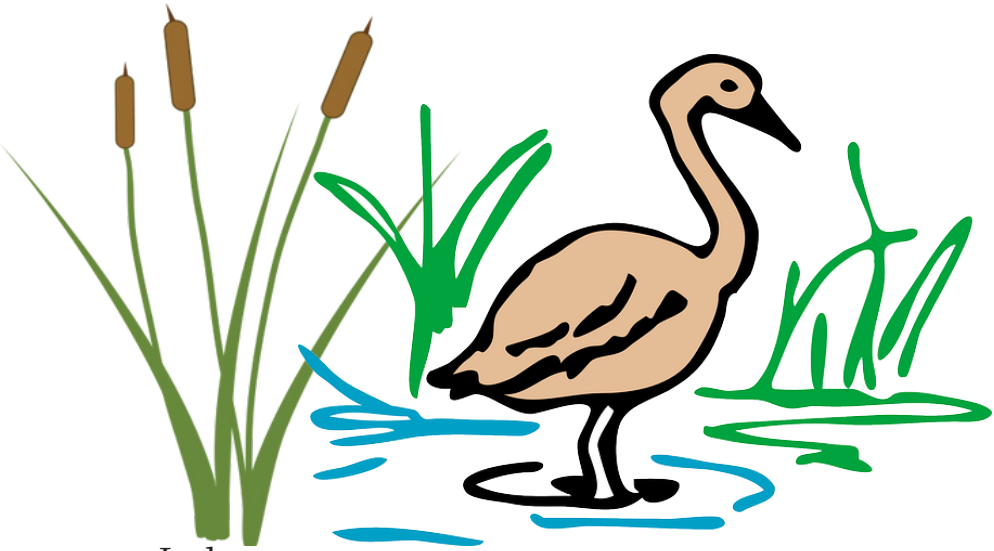

Եղէգ

բադ

Ինչո՞ւ կարեւոր են ջրատարածքները.-

1.Անոնք ապաստարան են շատ մը կենդանիներու եւ բոյսերու:

2. Ջուրը կը ծծեն եւ կը վերածուին ջուրի պահեստարանի:

3.Կը բարելաւեն ջուրին որակը:
-Կը զտեն ջուրը տիղմերէն:
-Կը նուազեցնեն հիւանդութիւնները:

4. Տնտեսական նեցուկ են որսի, ձկնորսութեան, կենդանաբուծութեան, զբօսաշրջութեան եւ այլ գործունէութիւններու.

5. Ընկերային հաճոյք են եւ կը ծառայեն նպատակներու, ինչպէս.-
- գեղագիտական,
- գիտական հետազօտութեան
- ուսումնական

Թռչունի Մը Մասերը

մարմին

գլուխ

աչք

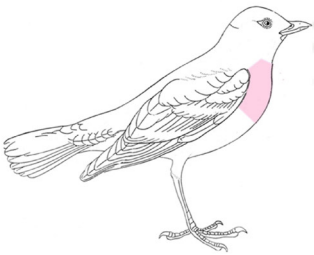

կուրծք

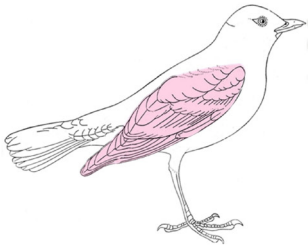

թեւ

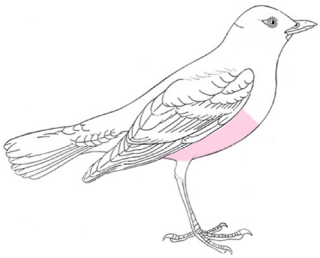

փոր

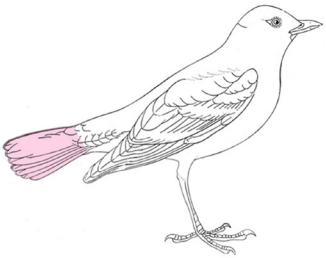

պոչ

կռունկ յօդ

սրունք

Պիտակ դիր թռչունին տարբեր մասերուն

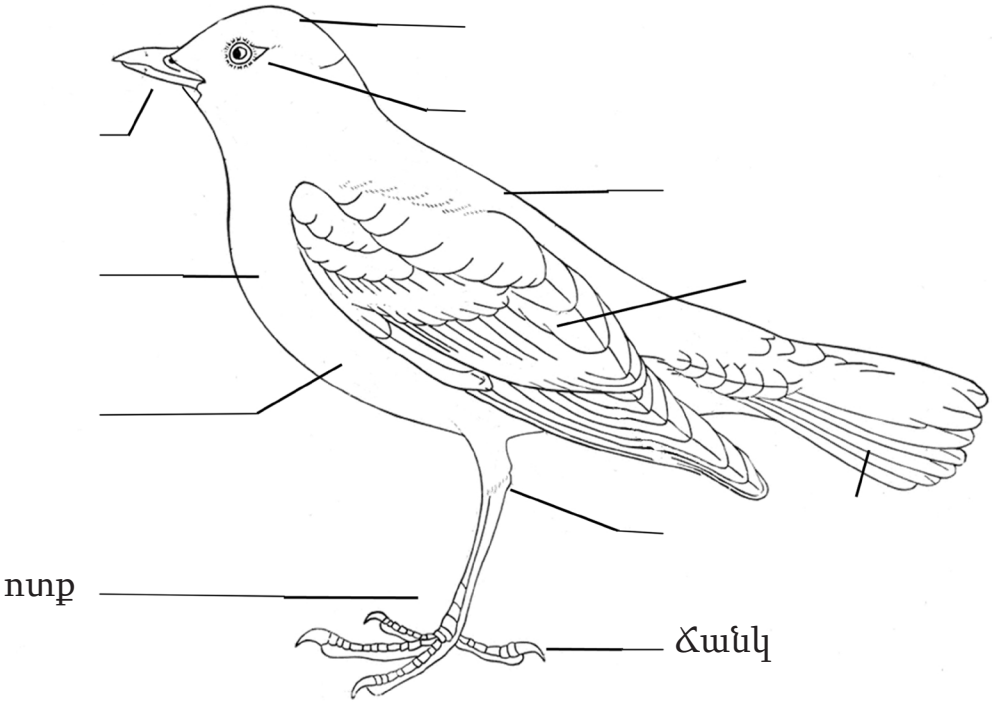

Թուագրէ թռչունի մը կեանքին յաջորդական հանգրուանները

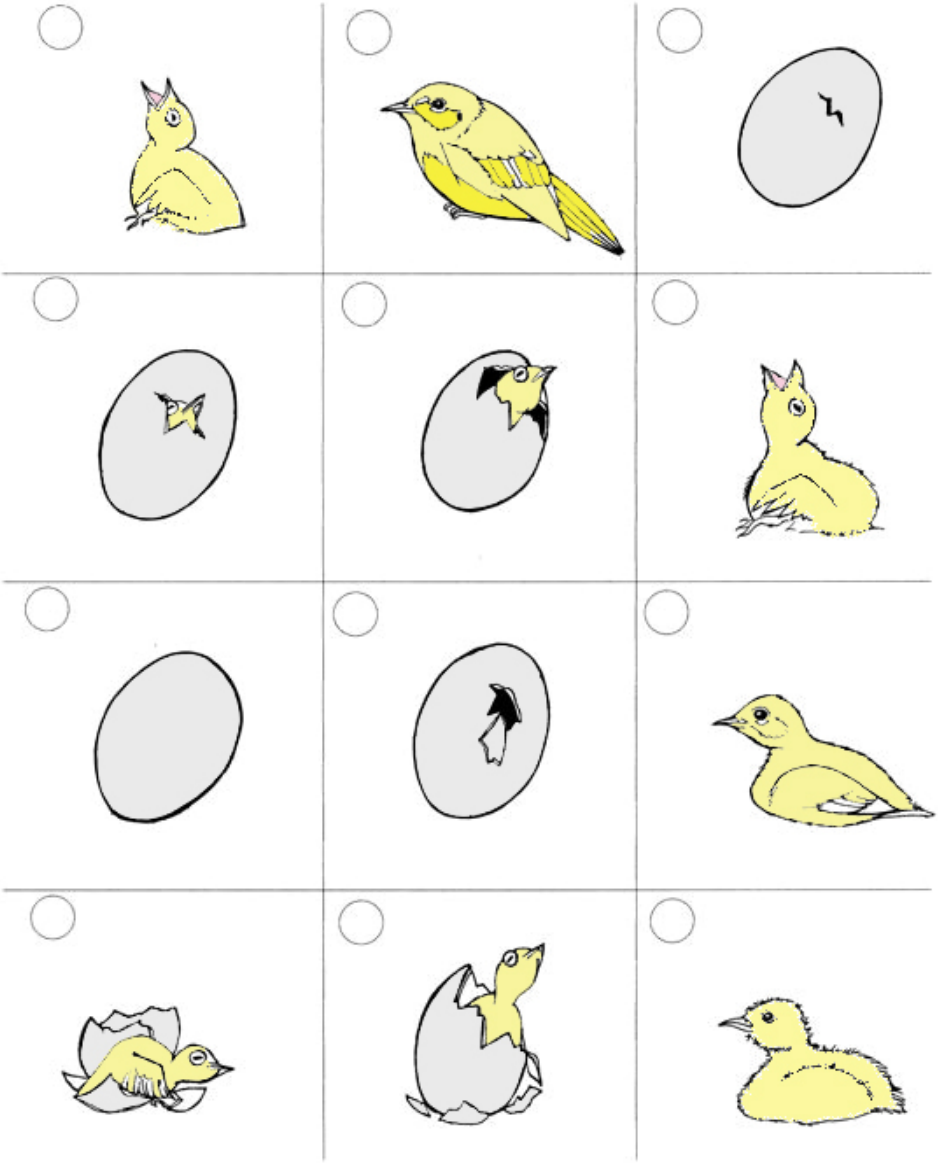

Ինչպէ՞ս ուսումնասիրել թռչունները:

Բոլոր տարիքի մարդիկ հետաքրքրութեամբ կը հետեւին թռչուններուն: Հաճոյքով դիտող այս մարդիկ երկու տեսակ են. անոնք որոնք իրենց ամբողջ արձակուրդները թռչունները դիտելով կ՚անցընեն եւ անոնք որոնք երբ առիթ ըլլայ, կամ ուրիշ ընելիք չունենան՝ թռչուն կը դիտեն:

Թռչուններ դիտելու գործիքներն են

Հեռադիտակը

Աստղադիտակը

Թռչուններ դիտելու համար պէտք է բնութեան գիրկը եւ դաշտերը երթալ:

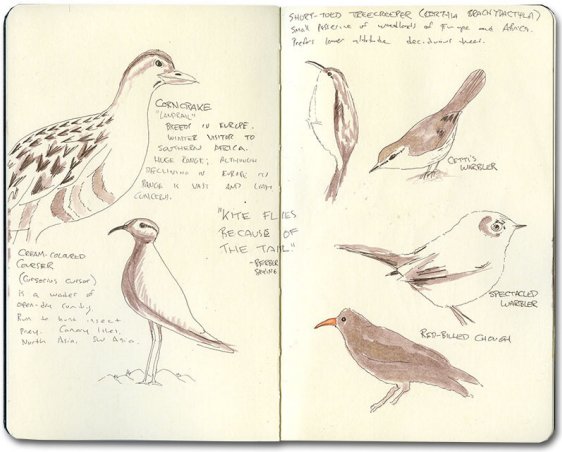

Շինէ քու հեռադիտակդ

Պէտք ունիս.-

1. Երկու խողովակներու
2. Փակցնելիք
3. Ծակելիք
4. Դերձան (Երկար թող ըլլայ այնքան մը որ կարենաս կախել վիզէդ)
5. Ներկ

Ինչպէս շինել հեռադիտակը.-
Միացուր երկու խողովակները:
Երկու կողմերէն մէկական ծակ ծակէ եւ դերձանը կապէ երկու կողմերէն:

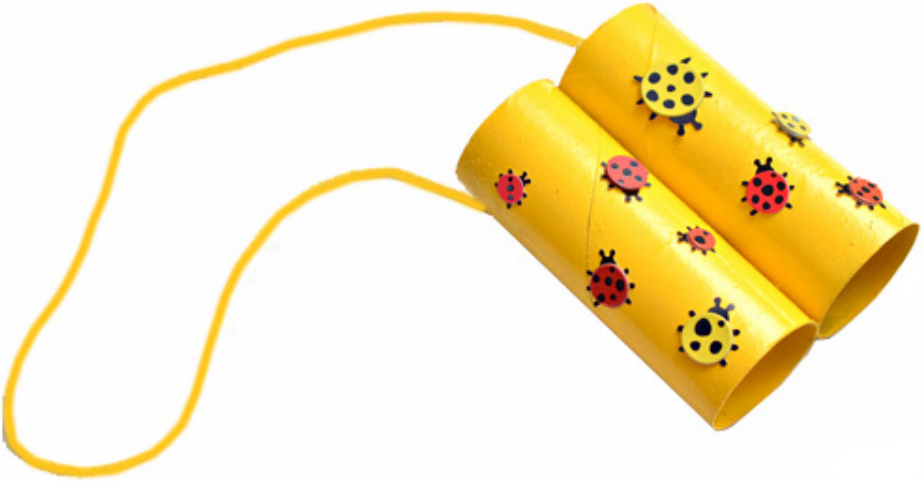

Ներկէ ջրասամոյրը

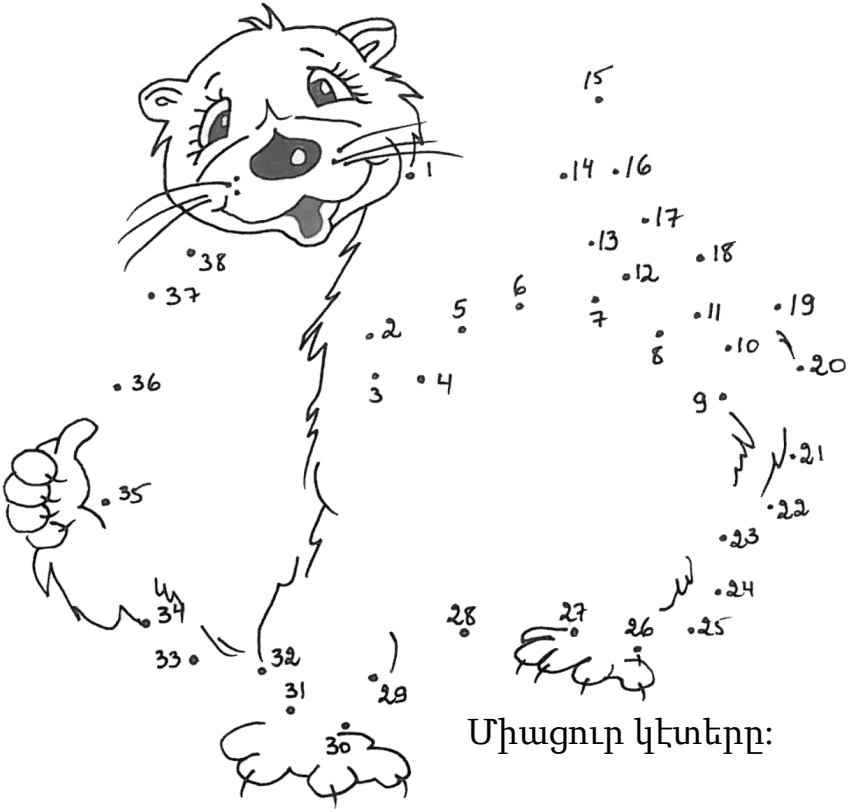

Միացուր կէտերը:

Կենդանիի հետքերու կաւէ կաղապար

Գործածուելիք նիւթեր

• Պարապ փլասթիք (կերպնկալ) շիշ մը բաժնուած 5սմ. շերտերու:
• Մէկ տուփ կպչուն ծեփ:
• Խառնելու դոյլ:
• Խառնելու ձող կամ հին դգալ մը:
• Մեծ շիշ մը ջուր:

Գործի հագուստ եւ կօշիկ հագուիլ:

Ստանալ օրաթերթեր փաթթելու համար կաղապարները:

Սկսէ աշխատանքի

Փնտռէ կենդանիի հետքեր թաց հողին վրայ:
Նման հետքեր գտնելու լաւագոյն վայրը պիտի ըլլայ հոն, ուր կենդանիներ կ'երթան ջուր խմելու, ինչպէս գետի, լիճի, կամ առուի մը եզերքը:
Ուշադիր եղիր արահետներուն որովհետեւ կենդանիները կը նախընտրեն օգտագործել ամենադիւրին ճամբան:

Երբ տեսնես հետքը ուշադրութիամբ մաքրէ շուրջը, հանէ տերեւները, փոքր քարերը եւ ճղիկները առանց վնասելու հետքերուն:

Ինչպէ՞ս շինել գաճէ կաղապարը

Տեղադրէ 1 կազոզի շիշի շերտուած օղակ մը հետքին շուրջ այնպէս մը որ հետքը շրջապատուի եւ 1սմ. դէպի գետին սեղմէ զայն:
Ասիկա պիտի յառաջացնէ պատեան մը ուր պիտի ամփոփուի հեղուկ գաճը:

Պատրաստէ հեղուկ գաճը ըստ գրուած ցուցմունքներուն:

Այժմ պատրաստ ես լեցնելու հեղուկ գաճը այն շրջանակին մէջ որ նախապէս շինեցիր:
Թափէ հետքին մէկ կողմէն եւ թոյլ տուր որ հոսի մէջը, լեցուր շրջանակը մինչեւ վեր:

Սպասէ 30վրկ. : Զգոյշ փաթթէ կաղապարը թերթի մէջ:

Ուշադիր կաղապարը դեռ շատ դիւրաբեկ է:
Փաթթուած վիճակով ձգէ երկու օր յետոյ մաքրէ կաղապարը:

Եթէ կ’ուզես կրնաս ներկել:

Ուռկան

Նիւթեր

- Օղակաձեւ հիւսուած ցանց
- 20սմ. տրամագիծով կրկնակի երկու օղակ, որ պտուտակով կ’ամրացուի:
- Մկրատ
- 1սմ. փայտէ ցից
- Գունաւոր երկաթէ թել

Կերպը

- Թուլցնել պտուտակը կրկնակի օղակին:
- Ցանցը դնել երկու օղակներուն միջեւ:
- Կտրել օղակէն դուրս մնացած մասերը:
- Գունաւոր թելով փայտէ ցիցը ամուր կապել կրկնակի օղակին եւ կ’ունենանք կոթով ուռկան մը:

Արտադրութիւն — Լիբանանի բնապահպանութեան ոչ-շահաբեր ընկերակցութեան SPNL

Հեղինակ — Մակի Նասր

Նկարազարդում եւ էջադրում — Լենա Ֆարրան

Օգնութեամբ — Տալիա ժաուհարի
Անտրէ Պշարա
Նաթալի Քէնտիրճեան
Անտրէ Վէրէ
SARI - Լիբանան

SPNL
جمعية حماية الطبيعة في لبنان
Society for the Protection of Nature in Lebanon

+961 1 748309
+961 1 344814
spnlorg@cyberia.net.lb
www.spnl.org

SPNL ընկերակցութիւնը Լիբանանի ամենահին ոչ-կառավարական կազմակերպութիւններէն մէկն է որ հիմնուած է 1983ին: Անոր նպատակն է պաշտպանել բնութիւնը, թռչունները եւ կենսաբազմազանութիւնը Լիբանանի մէջ: Ան կը նպաստէ նաեւ հետեւողականօրէն օգտագործելու մարդկային կարողութիւնները (Al hima) հասկացողութեան միջոցաւ:

SPNLը որպէս ազգային բնապահպանման ոչ-շահաբեր ընկերակցութիւն կը նպաստէ իրազեկելու հանրութիւնը բնապահպանական խնդիրներու եւ շօշափելի ձեւով պաշտպանելու բնական տարածքները Լիբանանի մէջ:

SPNLը իր թափանցիկ եւ ժողովրդավարական գործընթացով կ՚առաջնորդէ լաւատեղեակ հանրութիւն մը պատրաստելու:

Նաեւ կը ձգտի ապահովել որակաւոր կեանք մը մարդոց, ինչպէս նաեւ պահպանել բնութեան վայրեր, պաշտպանելով եւ ապահովելով բնութեան կայունութիւնը:

Refrences:

Pages 12 & 44 - “Draw the Other half of the Otter” Figure. *Draw An Otter*(2014) [Drawing]
At: http://www.zoonewengland.org/kids-corner/arts-crafts/how-to-draw-animals/draw-an-otter (Accessed: August 2015)

Pages 13 and 45 - “Otter Mask” Figure. *Otter Mask* (2014) [Drawing]
At: http://www.zoonewengland.org/kids-corner/printables/zoo-masks/otter-mask (Accessed: August 2015)

Pages 14 and 46 - “To Do List” Figure. *Scavenger Hunt* (2010) [Table]
At: http://www.makeandtakes.com/hiking-scavenger-hunt-printable-for-kids (Accessed: August 2015)

Pages 15 and 47 - “My Nature Walk” Figure. *Nature Walk Activity* (2013) [Table]
At: https://www.teacherspayteachers.com/Product/Nature-Walk-Activity-FREEBIE-Writing-recording-sheet-for-your-Nature-Walk-691213 (Accessed: August 2015)

Pages 16-18 and 48-50 - “Learn to Draw with Number” Figure. *Drawing with Numbers* (2013) [Drawing]
At: http://pavulurivikram.blogspot.com/2013/02/drawing-with-numbers_11.html (Accessed: August 2015)

Pages 21 and 53 - “Wetland” Figure. *The Wetland* (2012) [Drawing]
At: http://www.wonderville.ca/asset/taxonomistanimation (Accessed: August 2015)

Pages 22,23 and 54,55 - “Parts of a Bird” Figure. *Florida Bird Anatomy* (2010) [Drawing]
At: http://www.pic2fly.com/bird+anatomy+florida+bird.html (Accessed: August 2015)

Pages 24 and 56 - “Number the ... in order” Figure. *Bird Cycle* (2013) [Table]
At: http://www.exploringnature.org/db/view/685 (Accessed: August 2015)

Pages 25 and 57 - “Guideline” figure. *Bird Journal* (2008) [Picture]
At: http://www.notesfromtheroad.com/dryworld/morocco-journal.html (Accessed: August 2015)

Pages 26 and 58 - “Binoculars” Figure. *Toilet Tube Binoculars* (2013) [Picture]
At: http://www.sheknows.com/parenting/articles/1003587/bug-hunt-crafts-for-kids-paper-tube-binoculars (Accessed: August 2015)

Pages 28,30 and 60,62 - “DIY animal track molding” Figure. Save animal tracks as Plaster Cast(2015)[Drawing]
At: http://education.usgs.gov/kids/tracks.html (Accessed: August 2015)

Pages 31 and 63 - “DIY catcher net” Figure. Bug hunt crafts for kids: DIY bug net (2013) [Picture]
At: http://www.sheknows.com/parenting/articles/1003593/bug-hunt-crafts-for-kids-diy-bug-net (Accessed: August 2015)

Pages 6,8,27 and 38,40,59 - Otter Figures. [Drawings]
In: Salt Marsh Loop *Raindrops to the Sea*

Cover Page and pages 4, 33 and 36 - “Otter” Figures. [Drawings]
By: Juan Varella

Pages 10 and 42 - “Syrian Serin” Figures. [Drawing]
By: Ali Kamal Eddine

Note: All drawings and images have been edited and modified.

دفتر ملاحظات

ضع شبكة الصيد بنفسك

المواد

- كيس حبوب شبكي
- طارة تطريز من البلاستيك بقطر ٢٠ سم
- مقص
- وتد خشبي بطول سنتمتر واحد
- سلك ملون

الخطوات

١) فك البرغي في طارة التطريز، وانزع الحلقة الوسطى.
٢) لف الكيس الشبكي حول الحلقة الوسطى، ثم ازلقه على الحلقة الخارجية وشد البرغي.
٣) قص أي نسيج شبكي زائد.
٤) لف السلك الملون حول طرف الوتد الخشبي، ثم استعمل السلك لربط الوتد على طارة التطريز لصنع مقبض.

كيفية صنع قالب الجص

ضع حلقة قنينة صودا حول المسار بحيث تكون المسار مركزًا في الوسط، واضغط عليها لإدخاله ا بعمق سنتمتر واحد في الأرض. يؤدي هذا إلى إنشاء جدار دائري يمنع تسرب الجص.

اتبع الإرشادات التي تأتي مع علبة الجص وامزج الجص لصنع قالب المسار.

أصبحت الآن جاهزًا لصب الجص في الدائرة التي صنعتها سابقًا. اسكب الجص من جانب المسار ودعه ينساب إلى المسار.
املأ الدائرة حتى أعلاها.

والآن عليك الانتظار لمدة ٣٠ دقيقة!

لف القالب برقة جريدة لحمايته لأنه لا يزال طريًا. اتركه لمدة يومين ومن ثم نظف القالب بعد أن تشعر أنه أصبح بارداً عند لمسه.

بعد ذلك يمكنك أن تدهنه إذا أردت!

بادر إلى العمل!

ابحث عن آثار مسارات الحيوانات على الأرض الرطبة. المكان الأفضل للبحث هو المكان الذي تذهب إليه الحيوانات للحصول على الماء. ضفاف جدول ماء، غدير، نهر، بركة أو بحيرة جميعها أمكنة عظيمة لتبدأ البحث.

ابقِ عينيك على المسارات لأن الحيوانات تحب استخدام أسهل طريقة للتنقل أيضاً!

أزل أوراق الشجر أو الحجارة الصغيرة أو الأغصان دون المس بآثار مسار الحيوانات.

ضع قالب مسار الحيوان بنفسك

المواد

- قنينة صودا فارغة مقطعة إلى أجزاء بحجم ٥ سم
- علبة جص باريس
- دلو للمزج
- قضيب للمزج أو ملعقة قديمة
- قنينة ماء كبيرة

ارتدي حذاء وملابس قديمة يمكنك تلطيخها بالوحل

احصل على صفحات جرائد للف قالب المسار

لون ثعلب الماء!

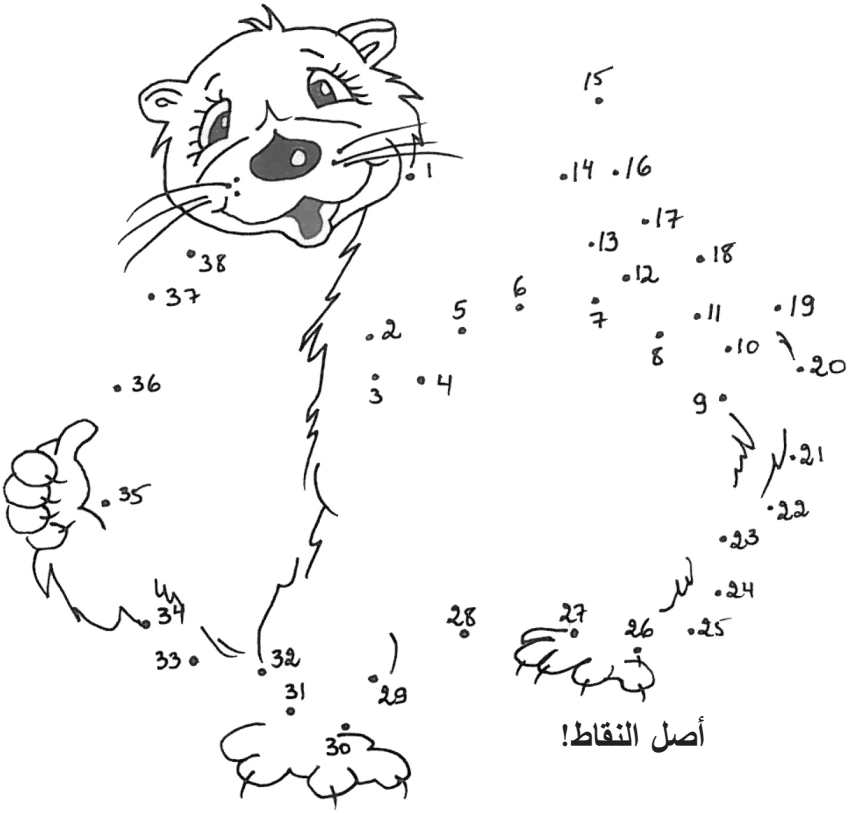

أصل النقاط!

اصنع منظارك الخاص!

المواد اللازمة:

١) البكرتان الداخليتان لورق التواليت
٢) شريط لاصق
٣) خرامة ثقوب
٤) خيط
٥) دهان

الخطوات:

الصق بكرتي ورق التواليت سوية بواسطة الشريط اللاصق
افتح ثقب واحد على جانبي المنظار
اربط الخيط عبر الثقبين

تأكد من أنه بطول كاف للفه حول عنقك!

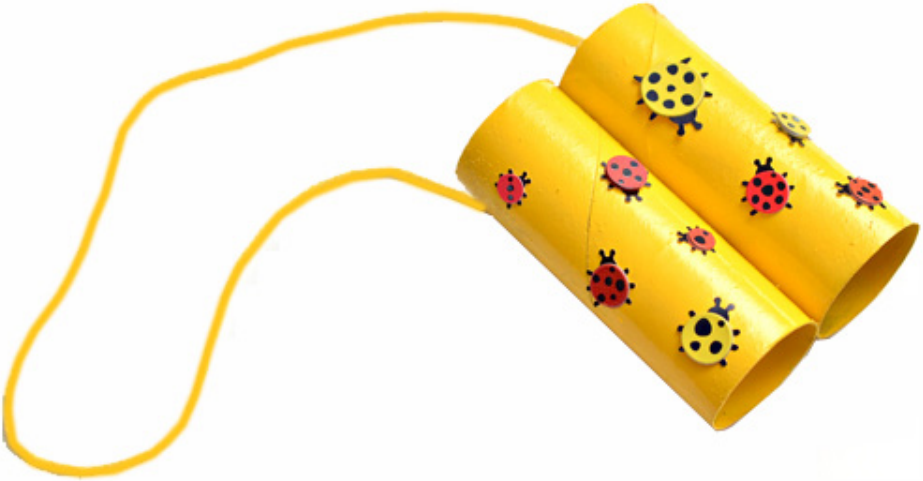

كيفية دراسة الطيور؟

الناس من جميع الأعمار يراقبون الطيور باهتمام يتراوح بين المتعة العرضية والشغف المطلق الذي تنتج عنه رحلات طويلة واستثمارات كبيرة.

أدوات مراقبة الطيور: هي المناظير، والتلسكوبات، والكتب الحقلية.

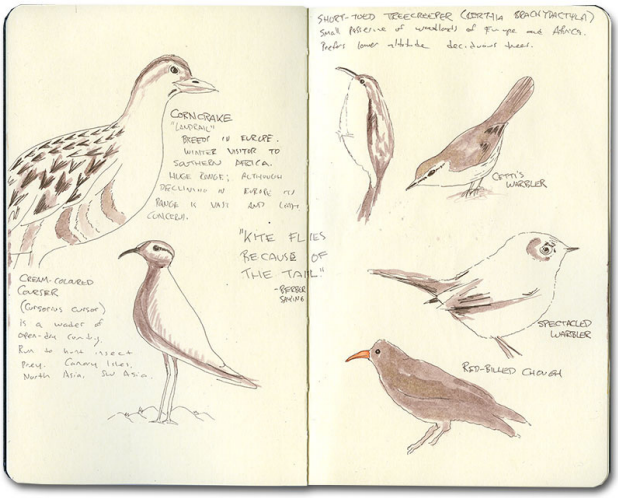

رقِّم مراحل دورة الطير لوضعها ضمن الترتيب الصحيح

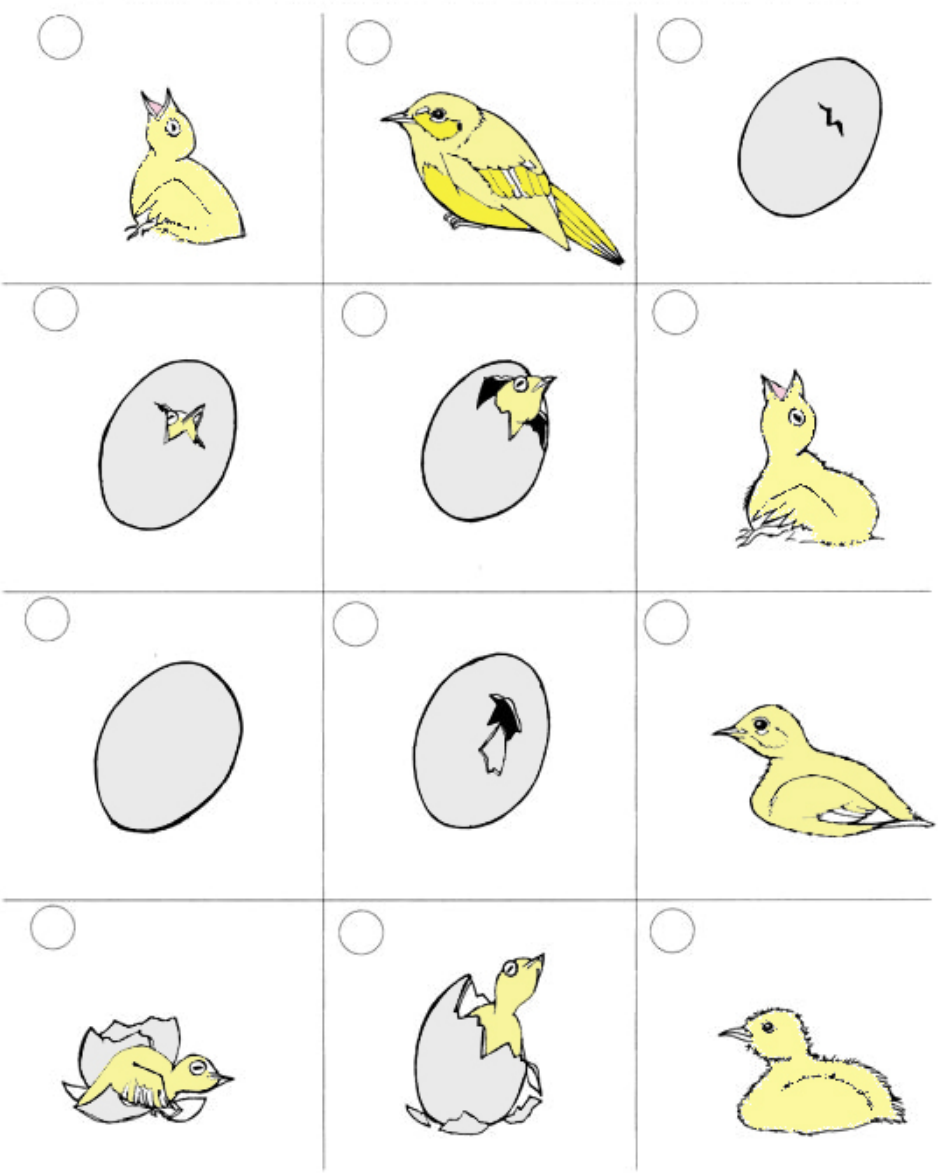

حدد أسماء الأجزاء المختلفة للطير

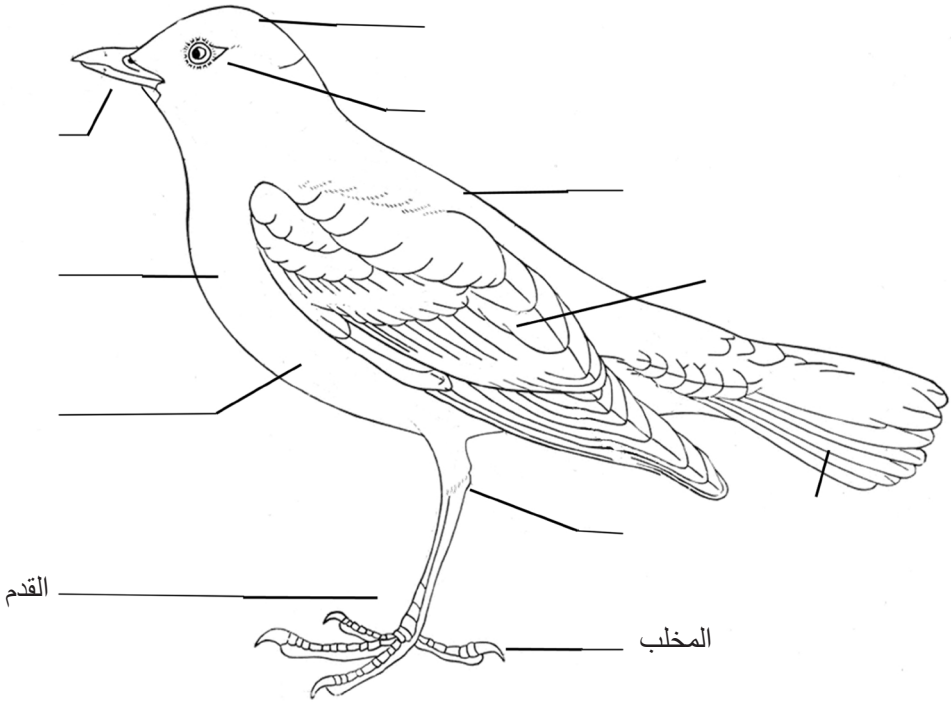

أجزاء من الطيور

العين

الرأس

الجسم

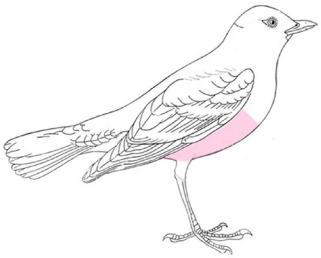

البطن

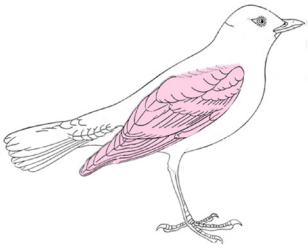

الجناح

الصدر

رجل

مفصل الكعب

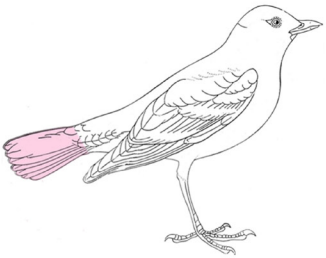

الذيل

لماذا الأراضي الرطبة مهمة؟

1) هي موطن لعدد كبير من الحيوانات والنباتات

2) تعمل كإسفنجه عملاقة لاحتجاز المياه

3) تحسن نوعية المياه:
- ترشح الرواسب من المياه
- تزيل التلوث الكيميائي
- تخفض مسببات الأمراض

4) الدعم اقتصادي: صيد الطرائد، صيد الأسماك، زراعة المحاصيل، السياحة والنشاطات

5) التمتع الاجتماعي:
- القيمة الجمالية
- البحث العلمي
- التعليم

الأرض الرطبة هي أرض تكون مغمورة بالمياه لفترة طويلة كافية لإنشاء نظامها البيئي الخاص الحافل بمختلف أنواع النباتات والحيوانات.

فراشة

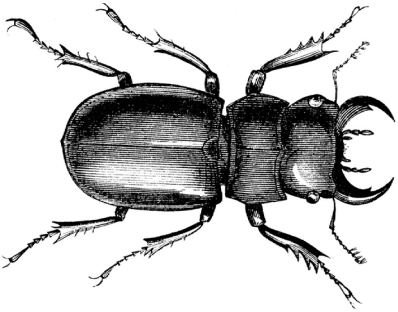

خنفساء

زنبق ماء

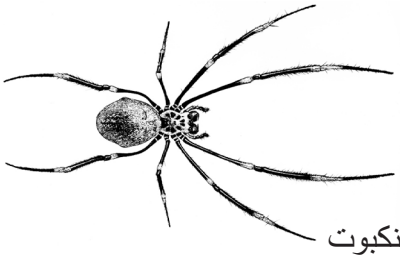

عنكبوت

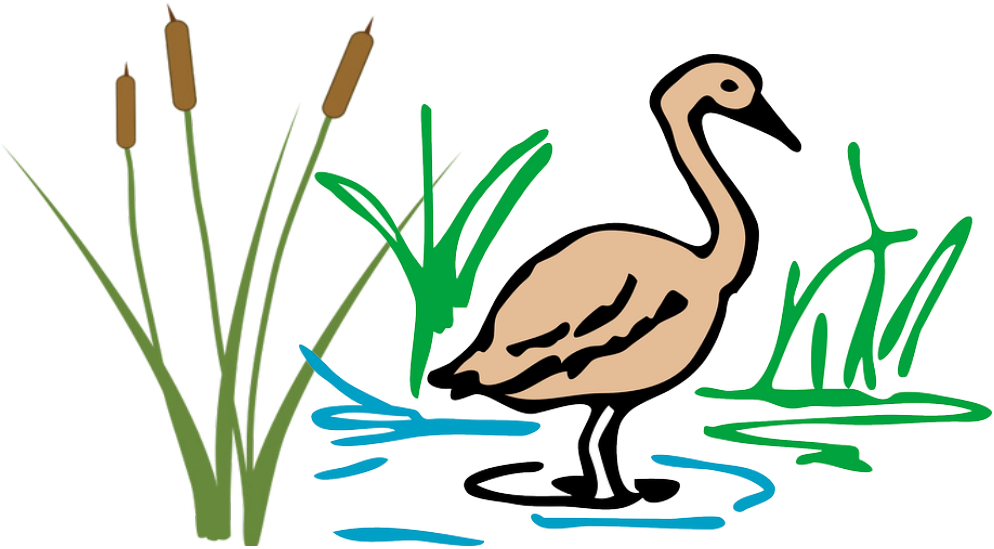

بطة

عشبة البوط

ساعد ثعلب الماء في الوصول إلى الأراضي الرطبة من خلال ربط الـ "Oo"

O	V	I	Y	e	i	Y	e
O	f	n	j	H	j	J	c
o	o	O	d	n	h	z	b
R	e	o	O	v	U	g	j
A	b	w	o	o	i	f	l
x	r	C	v	O	o	A	h
c	q	R	q	m	o	o	O

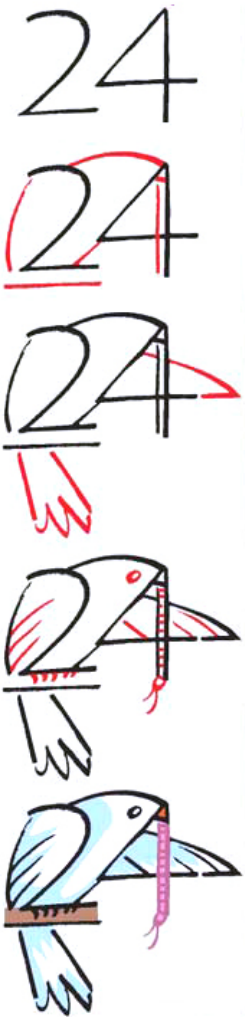
24

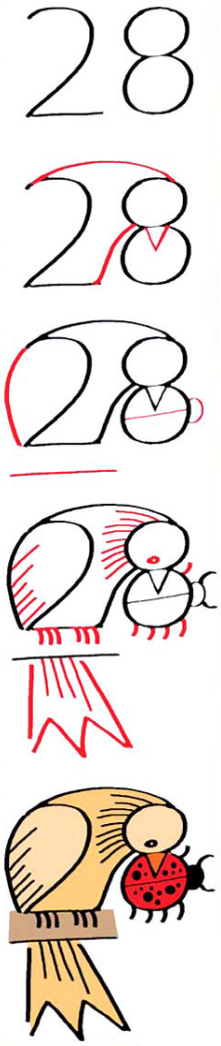
28

تعلم رسم الحيوانات بالأرقام

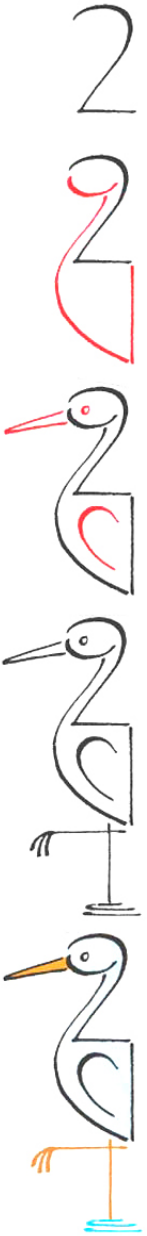

نزهتي في الطبيعة

رأيت	
شممت	
سمعت	
لمست	
تذوقت	

لإعداد القائمة

ورقة نبات خضراء			
حطبة			
عشبة البوط			
فراشة			
جذور شجرة			

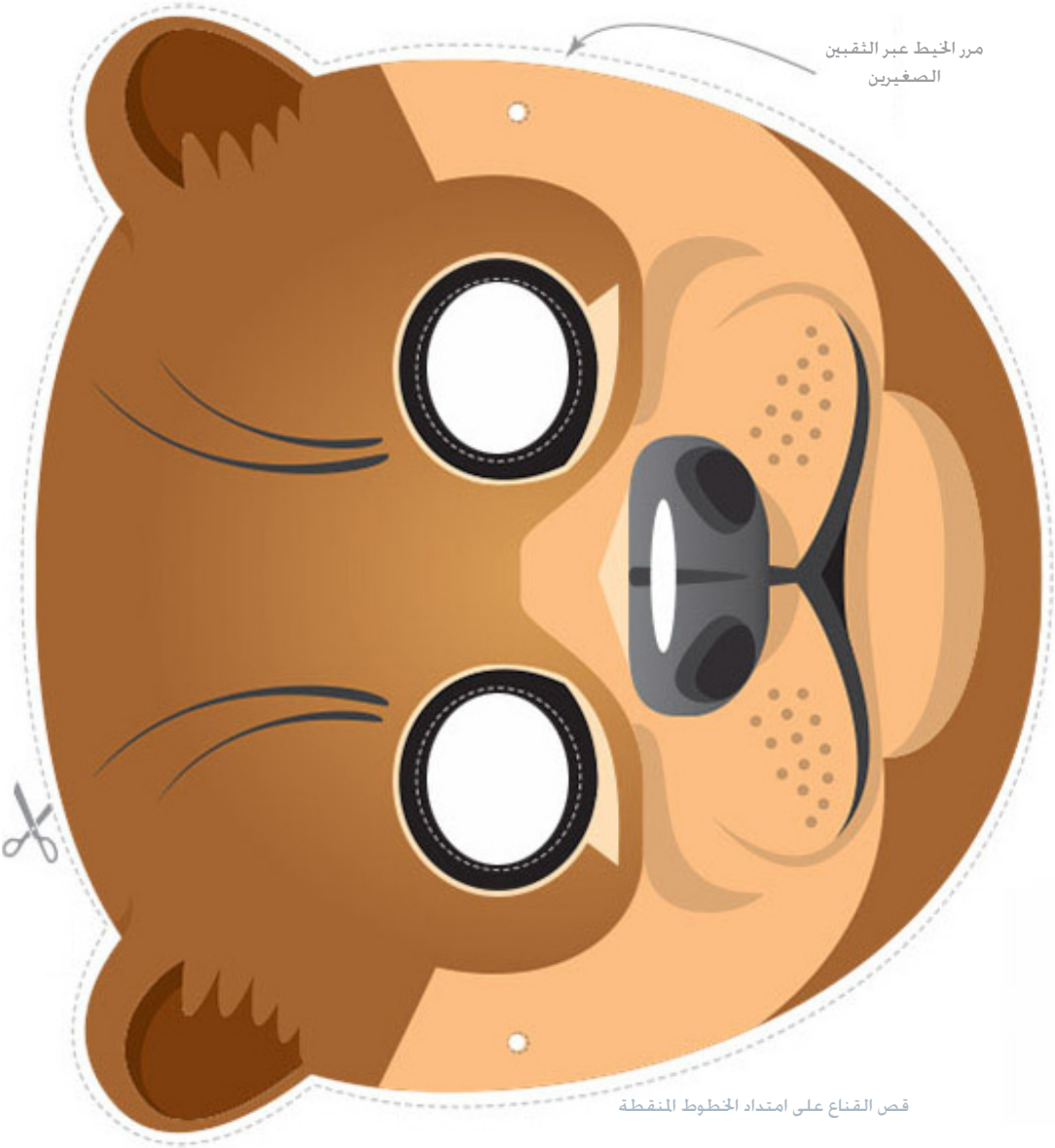

قناع ثعلب الماء

التعليمات: قص القناع والعينين على امتداد الخطوط المنقطة.
افتح الثقبين الصغيرين ثم مرر خيط عبر الثقبين الصغيرين لتثبيت القناع.

ارسم النصف الآخر من وجه ثعلب الماء

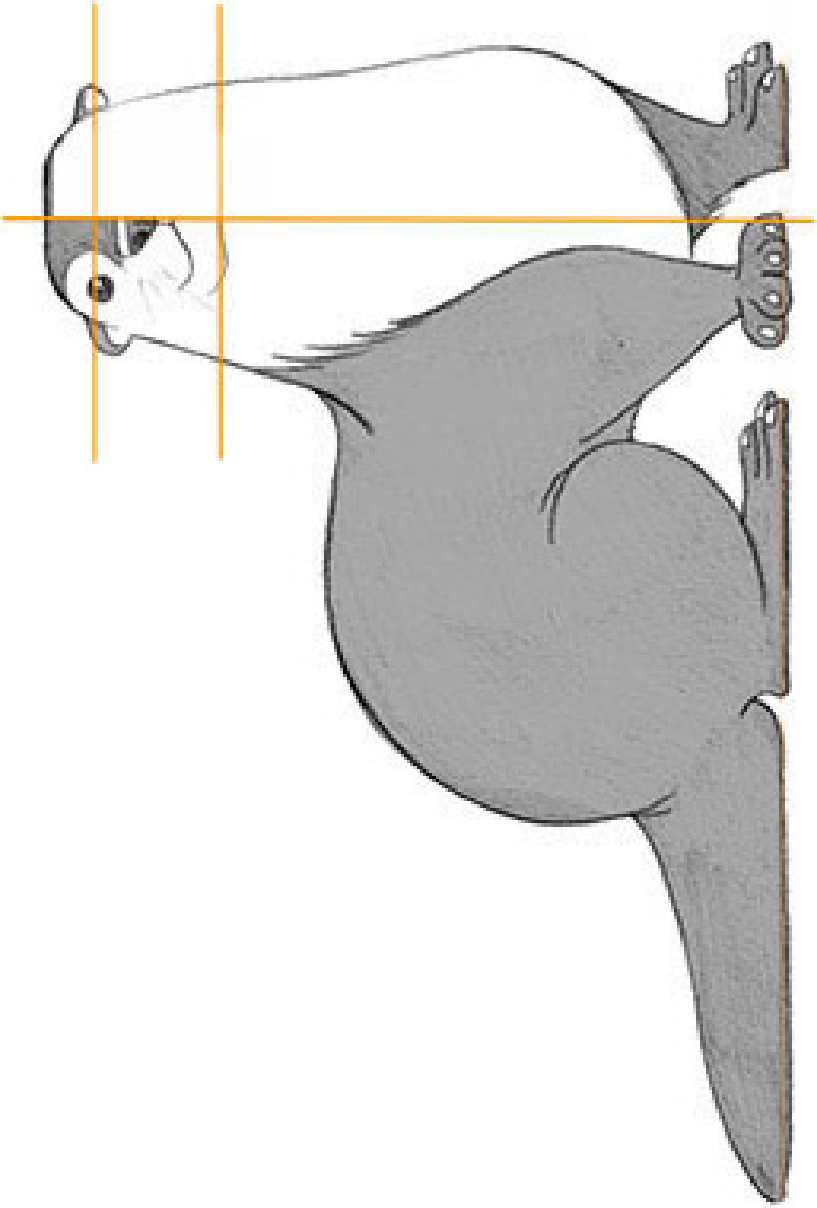

ضع الصور المطبوعة في مربعها الصحيح

- دب
- بطة
- أيل
- ديك حبش
- إنسان
- قط
- ثعلب ماء
- قنفذ

حقائق مسلية حول النعار السوري

- يتمتع بألوان جميلة مع أرياش بلون أصفر زاهي ولون رماد باهت
- عينان كبيرتان تحيط بهما حلقة صفراء زاهية
- منقار رمادي وساقان بلون رمادي يميل إلى الزهري الباهت
- يبيض أربع بيضات لماعة مع لون أزرق باهت في شهر نيسان/أبريل
- الطول: ١٢ سم
- طول الجناح: ٢١,٥ حتى ٢٤ سم

حقائق مسلية حول ثعلب الماء

- موجود في شمال أفريقيا وبلاد الشام وشبه الجزيرة العربية.

- يعيش في المياه وعلى الأراضي الجافة.

- جسمه مغطى بفراء كثيف لا يخترقه الماء.

- يستطيع البقاء تحت الماء لمدة تصل إلى ثماني دقائق

- متوسط كثافة الشعر على البوصة المربعة:
رأس الإنسان: ٧٠٠ شعرة بكل بوصة مربعة
ثعلب الماء: ١٧٠,٠٠٠ شعرة حتى أكثر من مليون شعرة

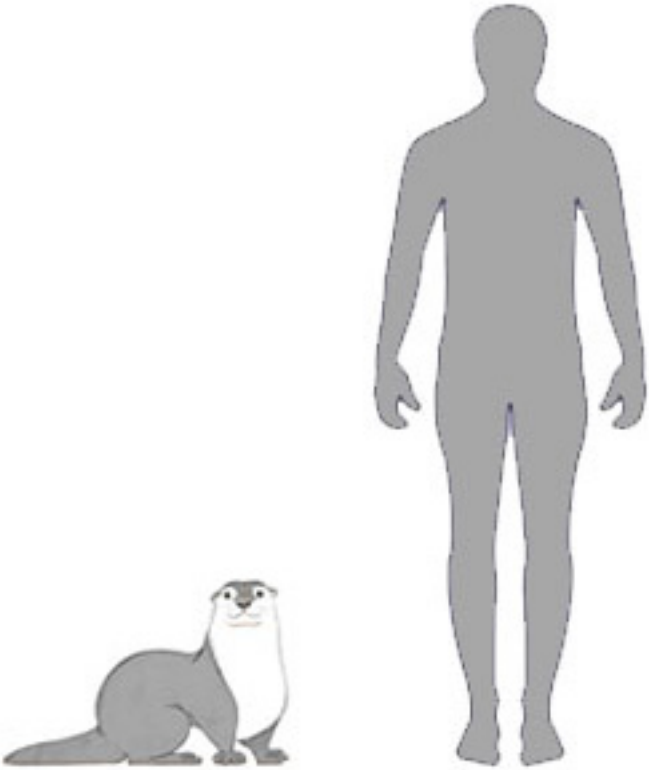

حجم الانسان بالنسبة إلى ثعلب الماء

ومنذ ذلك اليوم، أصبحت عنجر رمزًا للتعايش بين مختلف أنواع الحيوانات، مثل النعار وثعلب الماء وغيرهما الكثير.

وأصبحت عنجر نقطة جذب رئيسية للسياح ومحبي الطبيعة والمتجولين على الأقدام حيث يستطيعون مراقبة الطيور، والتمتع بسماع أغاني النعار ومقابلة ثعلب الماء وصغاره على ضفة النهر يسبحون ويرشون الماء، واثقين بتحالفهم الجديد.

لون ثعلب الماء!

عندما وصل الإثنان إلى مقصدهما، وضع ثعلب الماء فاهيه الصغير على ضفة النهر وسبح بعيدًا بسرعة للاختباء في جحره كي لا يراه الأب ويطلق النار عليه. وكذلك فعل النعار.

الأب رأى وسمع كل شيء!

تأثر الأب كثيرًا بما سمعه، وركض إلى ولده واحتضنه بقوة. قطع الأب على نفسه عهدًا بعدم الصيد من جديد وحماية النعار وثعلب الماء، وهذا ما فعله تمامًا!

وقام بتحويل الممر المؤدي إلى النهر إلى منتزه ساحر يتتبع جمال الطبيعة والتنوع البيولوجي للحيوانات والنباتات.

أعيش على حافة النهر، وأشعر بالوحدة.

إنني سباح ماهر وأحب التدحرج على العشب كي يجف فرائي. جُحري مبني تحت جذوع الأشجار، وأغادره لمراقبة الطبيعة والبشر.

أتغذى على سمك الترويت والحنكليس والأسماك الصغيرة، ولكن عندما تصبح المياه ملوثة ويحصل نقص في الغذاء، آكل التوت البري والحشرات والفئران. وهكذا، فإنني مؤشر فعال جدًا لنوعية المياه. وأساعد أيضًا في الحفاظ على التنوع البيولوجي، ومع ذلك يبقى الإنسان عدوي الوحيد، لأنه يعتقد بأنني أتنافس معه على صيد الأسماك، ولذلك يطاردني بحقد، مع أنني لست جشعًا ولا أحتاج إلى مساحة كبيرة للعيش.

بعد الشعور بالأمان، كشف ثعلب الماء عن قصته:

اسمي ثعلب الماء، وجئت من مكان بعيد جدًا. طُرد أسلافي من أنهارهم. وسلالتنا معرضة للخطر ومهددة بالانقراض في جميع أنحاء العالم.

فراؤنا مرغوب، وأنهارنا ملوثة من البشر. إنهم يلقون النفايات في مياهنا!

أردت أن أنقذ عائلتي، وكانت رحلتنا طويلة جدًا.

وأخيرًا، لجأنا إلى نهر عنجر لأن مياهه نظيفة وغنية بالمواد الغذائية وعنجر مشهورة بكرم شعبها، الذين يحترمون الأقليات ويحمون العيش المشترك.

حاول النعار، متحديًا خوفه، أن يلفت انتباه الأب بالتحليق فوق النهر، ولكن بدون أي جدوى!

أما ثعلب الماء الذي كان يرقد على بعد أمتار قليلة، فقد رفع أذنه الصغيرة، وفتح عيناه الصغيرتان، وتمدد وتمايل بفرائه.

سمع ثعلب الماء الأغنية السرية للنعار، وسرعان ما أدرك أن الصبي كان في خطر.

وبدون أي تردد، أسرع ثعلب الماء لإنقاذ فاهيه.
وهمس في أذنه "تمسك بفرائي!"
تمسك فاهيه بفراء ثعلب الماء بثقة وسبح ثعلب الماء بشجاعة مبتعدًا عن التيار!

تأثر ثعلب الماء بلمسة اليد البشرية التي تتمسك بجسمه.

وفي أحد الأيام، قرر فاهيه الصغير ووالده الذهاب للصيد.

وبعد السير طويلاً في الغابة، وضع الأب بندقيته على كتفه واستعد لإطلاق النار على الهدف.

كان فاهيه يلهو بالقفز على الصخور، عندما تعثرت قدماه فجأة وسقط في النهر. والده، الذي كان منشغلاً بتعقب النعار، لم يرَ فاهيه وهو يسقط في الماء!

كان التيار قويًا جدًا في ذلك اليوم، وحمل فاهيه بعيدًا. لم يسمع أحد صراخه لطلب النجدة بسبب دوي الطلقات النارية.

لون الرسمة!

عاش في نهر عنجر ثعلب ماء صغير.

لم يشاهده أحد على الإطلاق ... لا أحد؟
فقط، طير النعار الصغير، الذي كان يحتفظ بسر حزين مثل ثعلب الماء.

كان الاثنان يختبئان من الرجال الذين يطاردوهما.

النعار لأكله، وثعلب الماء لسلبه فراءه الجميل واستخدامه كمعطف.
بالإضافة إلى ذلك، كان الرجال يخافون من أن يأكل ثعلب الماء جميع أسماك الترويت في مصائدهم.

من إعداد جمعية حماية الطبيعة في لبنان SPNL

تأليف ماغي نصر حاج

تصميم ورسوم لينة فران

بمساعدة داليا جوهري
أندره بشارى
ناتالي كنديرجيان
أندره فيراس
ساري لبنان

SPNL
جمعية حماية الطبيعة في لبنان
Society for the Protection of Nature in Lebanon

+961 1 748309
+961 1 344814
spnlorg@cyberia.net.lb
www.spnl.org

جمعية حماية الطبيعة في لبنان SPNL، هي منظمة غير حكومية لبنانية تاسست عام ١٩٨٤ وهي الشريك الوطني للمجلس العالمي لحماية الطيور وعضو في العديد من المنظمات الاقليمية والدولية. تهتم الجمعية بالطيور في لبنان من تحديد ومراقبة مبيت الطيور المحلقة، حيث تطير هذه الطيور على علو منخفض مما يعرضها للمخاطر.ورصد الطيور الجارحة والطيور المائية التي تأتي للإشتاء في لبنان. وتلك التي تأتي للتزاوج او للإشتاء، ومراقبة مرور أنواع الطيور التي تتميز بنطاق محدود من الانتشار مثل النعار السوري. ويسجل لجمعية حماية الطبيعة في لبنان تعاونها مع البلديات والسكان المقيمين وقطاعات الإنتاج، في استعادة نظام الحمى في مواقع عدة ابرزها إبل السقي وكفرزبد وعنجر والقليلة والمنصوري وعندقت، وسعيها الى إعادة تكريس النظام الموروث في استخدام الموارد وتصنيف الأراضي وحمايتها في جرود الهرمل، وتطوير "مفهوم الحمى" التقليدي الموروث ليتلاءم مع تطلعات الألفية الثالثة وحاجات التنمية.

قصة فاهيه وثعلب الماء

MAVA
FONDATION POUR LA NATURE

SPNL
جمعية حماية الطبيعة في لبنان
Society for the Protection of Nature in Lebanon

الفئة العمرية
٧ - ١٢